

Johanna Maria Theresia de Brave – Perels en kinderen Salamons Charles en Alfred.

In de zomer van 1942 doken Johanna Maria Theresia de Brave - Perels uit Haarlem en haar zoontjes Salomon Charles de Brave, 4 jaar en Alfred de Brave, 1 jaar, onder in het pension van de weduwe Fimke Rijkkema aan de Lange Bergstraat 1 in Soest.

De vader van het gezin, Joseph de Brave dook elders onder. Johanna wilde daar doorgaan voor een katholieke vrouw. Waarschijnlijk wist Fimke Rijkkema ook niet anders. Iemand was wel op de hoogte en heeft het gezin verraden. Vanuit Amsterdam kwam de opdracht om het gezin op te pakken. In het dag- en nachtrapport van de gemeentepolitie Soest staat bij zaterdag 12 september 1942¹ het volgende vermeld:

*14.- uur. Brig. Tavenier² deelt mede het volgende bericht te hebben ontvangen van het Hoofd-bureau v. pol. te Amsterdam, aangezien zij het tel.n. van pol. Soest niet wisten
Bij weduwe Rijkkema, Lange Bergstraat te Soest (pensionhoudster) houdt zich op een zekere weduwe den Braven, afkomstig uit Haarlem, met één kind.*

Aangehouden met 2 minderj.kinderen en overgebracht naar A'dam. Aldaar Overgegeven aan wacht. ????
*Bedoelde weduwe den Braven is jodin en is vermoedelijk in het bezit van een valsch persoonsbewijs. Het stempel hierop zou met inkt veranderd zijn. De photo daarop kan wel juist zijn. De aanh. en overbrenging naar Pol. A'dam wordt verzocht.
In opdracht ? I.v.P. zal door Kraa onderzoek worden ingesteld of zij aldaar aanwezig is en eventueel aangehouden worden ter overbrenging.*
Posthuis Centr.Station

Op 13 september, 13.00 uur staat in het politierapport van Amsterdam³ vermeld dat de weduwe daar aangekomen is.

"...Bedoelde jodin was zonder reisvergunning van Haarlem naar Soest gereisd en had aldaar een kamer gehuurd in perceel Lange Bergstraat no 1. Zij was in het bezit van een persoonsbewijs, welke aan haar persoonlijk was uitgereikt, doch waarvan de J. onzichtbaar was gemaakt, alsmede van een zilveren halskettinkje met kruisje, terwijl op haar kleding geen ster was aangebracht. Zij blijft op last van den C.P. aan het 2^e bureau in bewaring ter voorgeleiding voor den S.D. alhier."

Op 14 september werd dit bevestigd in een rapport van de afdeling 'Jüdische Angelegenheiten' van de politie Amsterdam.

De weduwe Rijkkema wordt onschuldig bevonden omdat ze niet kon weten dat 'Frau de Brave' een jodin was omdat die geen ster droeg.⁴

¹ Archief Eemland, 0912-89/94...Gemeentepolitie Soest, dag en nachtrapporten 1941-1945.

² Tavenier was geen werknemer van de Gemeentepolitie van Soest. Mogelijk hoorde hij bij de zg. vrijwillige Hulppolitie, die speciaal door de nazi's opgeleid was. Hij stond blijkbaar in direct contact met 'Amsterdam'.

³ www.openarch.nl, stadsarchief Amsterdam politierapporten 1940-1945

⁴ Informatie van Marjolein Landheer, Stichting Struikelstenen Haarlem

Johanna en haar kinderen kwamen op 15 september in Westerbork aan, gevolgd op 17 september door vader Joseph, die ook opgepakt was. Op 18 september werd het hele gezin gedeporteerd naar Auschwitz waar Johanna en haar kleine kinderen direct op 21 september vergast werden. Vader Joseph was nog nuttig om werk te verrichten, er is zelfs bij de Joodse Raad op 1 december 1942 nog een brief van hem uit Birkenau ontvangen. Op 31 december overleed ook hij.

Hbb. 17-9-42

de BRAVE, Joseph	Haarlem 33/8
Haarlem, Veenbergpl. 10 zw.	
6.2.11 Adam	
ned.	
reiziger	
geh.	
<i>18-9-42</i> met de Brave-Perels, Johanna Maria	
Theresia <i>23-12-73</i>	
" Salomon Charles <i>4-6-38</i>	
" Alfred <i>26-3-47</i>	
<i>23. AUG. 1942</i>	
<i>Z.O.Z.</i>	

Brief ontvangen op 1-12-42 van Birkenau

Bronnen:

Marjolein Landheer, Stichting Struikelstenen Haarlem

www.openarch.nl , stadsarchief Amsterdam politierapporten 1940-1945

Archief Eemland, 0912-89/94...Gemeentepolitie Soest, dag en nachtrapporten 1941-1945

www.joodsmonument.nl

www.arolsen-archives.org